

Evgenij M' Art

АЛЬТЕР ЭГО РЕГИС (ALTER EGO REGIS)

*Когда король передавал свою власть наместнику,
он награждал его званием «королевского второго я»*

Я запутался в своих альтер эго:

одно из них

песни поёт, точно на празднике Дионисия,

другое

падшим демоном Врубеля будто бы плачет,

третье

словно священнодействует вокруг Ковчега Завета,

четвёртое

радостью сияет, ровно птицей райской Сирином поцелованное,

пятое

шаманом бьётся, как во время камлания...

и все -

под одну и ту же музыку.

Какое из этих альтер эго моё королевское? Ему
уже бы отдал всю власть свою!..

**Неки краљеви, преносећи своју
власт на намесника, награђивали
су га звањем "краљевског другог ја"**

Залутах међу све своје *алтер его*:
један од њих
песме пева, на сам Дионисов дан,
други
тобож плаче над палим демоном Врубелом,
трећи
као да чинодејствује око Ковчега завета,
четврти
радосно блиста попут рајске птице од Сирина
целиване,
пети
избија из шамана у ритуалном заносу...
и сви –
на једну исту музику.

Који од тих *алтер его* је мој, краљевски? Њему
бих препустио сву власт своју!..

ГОРОД БЕЗ ВРЕМЕНИ

в этом городе есть всё, нет только времени,
которому мало одного только этого города:

люди в этом городе не замечают, как убивают время,
которое не замечает, как убивает людей этого города:

у человека нет и минуты времени в этом городе,
в котором у времени нет лица человека:

когда я засыпал в этом городе,
время было в моих руках;
когда проснулся,
я!
лежал на руках у времени, потерянный
в нём
и этом городе
не узнанный больше никем...

ГРАД БЕЗ ВРЕМЕНА

у овом граду има свега, сем времена
коме је мало тек један овакав град:

људи у овом граду не примећују да убијају време
које не примећује да убија људе овога града:

ни минута времена нема човек у овом граду,
у коме време нема човечји лик:

када падах у сан у овом граду
време је било у мојим рукама;
кад се будих,
ја!
лежах на рукама времена, изгубљен
у њему
и у овом граду,
више никоме знан.

УЛЫБКА УЛИЧНОГО ФОНАРЯ

Стою одноногого
у дороги, словно у границы,
перейти не умею;
смотрю одноглазо на дома напротив,
словно на содружество иноземных государств,
с огнями их сравнить себя не смею;
выискиваю в одном из далёких окон одного из государств
одну домашнюю настольную лампочку:
с каждой новой звездой горю ярче
- вдруг заметит...

Вот бы кто-нибудь
связал мне счастье словно варежки!
Я видел в детстве, как это делала чья-то бабушка
в одном из окон одного из этих государств...

Надену варежки, дети закричат:
«Смотрите, среди лета и в варежках!»
Спрячу свои руки, заулыбаюсь...
А взрослые соберутся вокруг и будут обсуждать:
«Смотрите, середь бела дня и горит!»
Подойдут к ноге электрики, подъедут к голове высотники,
заглянут в мой глаз мастера по свету,
будут решать, почему никак не выключусь,
скажут: «Старый совсем фонарь, менять пора...»

А я буду слушать и улыбаться ещё ослепительнее:
«Хорошо, что им неведомо,
как порой бывает холодно
уличным фонарям...»

...Связать бы счастье словно варежки,
которые я увидел вчера на столике
у одной домашней лампочки
там, за границей...

ОСМЕХ УЛИЧНЕ СВЕТИЉКЕ

Стојим једноногo
поред пута, као поред границе,
прећи не умам;
гледам једнооко куће насупрот,
као скуп страних држава,
не усуђујем се да их с ватрама поредим;
у далеком прозору једне од држава проналазим
домаћу стону лампу:
са сваком новом звездом горим светлије
– одједном то примећујем...

Кад би ми неко само
исплео срећу као рукавице!
Видех у детињству како је то чинила једна бака
у једном од прозора тих држава...

...Навучем рукавице, деца завичу:
"Погледајте га, усред лета, па у рукавицама!"
Стегнем руке, засмејем се...
А одрасли се окупе и расправљају:
"Погледајте, усред бела дана, а гори!"
К нози ће ми прићи електричари, ка глави ће кренути пењачи,
у очи ће ми завирити мајстори за светло,
питаће се зашто се никако не палим,
рећи ће: "Сасвим стара светиљка, време је да буде промењена..."

А ја ћу их слушати и смешкаћу се...
Добро је што не знају
како је понекад хладно
уличним светиљкама...

...Хтео бих да исплетем срећу као рукавице
које сам јуче угледао на сточићу
с једном кућном лампом,
тамо, у туђини..

NOBELOV ŽIG

Godine 1949. Egas Moniz¹ je dobio
Nobelovu nagradu za lobotomiju.

Darwinu je
uspjelo začarati Čovječanstvo
u majmune koji govore.

Freud je
načinio za razum
krletku Podsvijesti,
gdje su u juhi za doručak
rezanci "libido".

Marx se
osvetio potomcima
zaista historijskim
materijal-
-jalizmom.

Wundt²,
stradavši od ateističke razrokosti,
došao na ideju
o životinjskoj isključivosti čovjeka.

I sad dvonogi
sjede u svom majmunarniku
iza rešetke preciznih nerava
ljuti
i ni u čemu ne sudjeluju?!

Gospodo učena,
da niste slučajno vidjeli,
gdje se izgubio Nobelov žig
s riječima:
"OVA NAGRADA
ODGOVORNOSTI
NE O S L O B A Ā A!"?

---

1 Egas Moniz (1874-1955), portugalski neurolog (prev).

2 Wilhelm Wundt (1832-1920), njemački fiziolog i psiholog (prev).

* * *

Ona je kukavica:

na pustinjskim cestama s usamljenim svjetlima
čak od zvuka mojih koraka ona se sklanja na razne strane,
no u najmračnijim ulicama prijanja bliska-niska,
umalo me ne hvata za ruku.

Ona je egoist:

za sunčanog vremena uvijek blizu;
a u najtmurnijim danima moga života,
nikad me ne podržava.

Ona je nametljiva:

nastojao sam je otjerati,
toptao nogom, čak zamahivao na nju –
da bar zaplače, ne odlazi.

Zato je ona najvjernija:

nikom ne pobjegne,
nikakva druga ne dođe!

Umrijet ću istog dana

s mojom
sjenom.

ELBRUS

Ošamaho - Gora Sreće
(jedan od naziva Elbrusa)

Vraga je Zemlja okrugla!
Ona je neravna i uglasta.
I možda me nije sljedovalo
naći se na jednom od njenih uglova;
i nije nužno bilo iskusiti strah,
balansirajući na jednoj od njenih ivica;
i bilo je moguće ne poći tamo,
gdje se vjetar nad oblacima
u divljem plesu o nečem sporio s krajem obronka...

Gdje si sad,
moj likujući otkrivaoče
gornjih svemira,
koji si se naselio
u mojoj duši?

Ostavio si me
negdje na rubu pustinje,
gdje se cesta više ne penje gordo,
već juri
kako može brže,
kako može dalje od podnožja gora
u jesenje mrtve stepe.
Kao kroz otvoren prozor
bacila se iz moga srca!

Ali opet ću se vratiti u ta predgorja!

Još ću doći do samog neba!

Ja još osjećam na svom licu

tvoj blaženi osmijeh

tamo

na vrhovima Sreće

ništa ne valja ne okrugloj –

uglastoj Zemlji

SVJETSKA LAFICA

u početku uz naušnice uzela

cipele

uz cipele zatim uzela haljinu

uz haljinu – torbu

uz torbu – drugu boju kose

uz kosu – drugu boju očiju

zatim sasvim promijenila oči

a uz to i oblik nosa

na kraju uz nosu

odlučila uzeti drugo lice

...glavu uzeti nije mogla

NEKOPIRATI

* * *

Dama sa psićem³
šeće ulicama.
Krase je
nekoliko mladeža,
kao obitelj
skupivši se blizu
grije se na rumenilu.

A kada ja
šećem sa psom,
ja ne izgledam
tako lijepo:
rumenilo hladno
i mladeži zebu.

Dama je nestala –
pojeo sam autobus,
sažvakao vrata
s velikim tekom.
Ljudi, kamo gledate?!
Stani, vozaču!
Zaustavite!!
U autobus me pustite!
Htio bih spasiti
po mogućnosti damu

---

3 Naslov Čehovove priče (prev).

i malenog psića!

...Ide sad

sit autobus

neravnodušno:

u njemu dama sa psićem,

nekoliko mladeža,

toplo rumenilo,

i vlastito

ja!

NEKOPIRATI

KADA SMO SE MI

ISPREPLELI

moja duša –
to je klupko
tvoja ljubav –
to je mačka

ti se ipak
zamrsila
ja sam ipak
otišao

Evgenij M'Art (pseudonim) je rođen 1977 g. u Obninsku, u Kaluškoj oblasti u SSSR-u. Završio studij prava i radio u struci u Moskvi. Živi u Koroljevu (Podmoskovje). sudionik poetskih festivala. Pjesme su mu prevedene na srpski jezik i objavljene u časopisu "Trag" (Vrbas). Objavio zbirku "Uzvratni posjet" (Otvetni vizit, Obninsk, 2004). Pjesme objavljuje u periodici i zbornicima. Autor je kratkometražnog filma u žanru videopoezija "Mjerač duše" (Metrštok duši, 2005).

Prijevod s ruskog i bilješka: Žarko Milenić